

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Saksb.: Merethe Wie Sandbakk
e-post: fmnomsa@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 46
Vår ref: 2014/3547
Deres ref: 14/1820
Vår dato: 01.07.2014
Deres dato: 12.05.2014
Arkivkode: 720

Høringsuttalelse fra Fylkesmannen i Nordland om et enklere tiltakssystem tilpasset brukernes behov

Innledning

For å kunne støtte opp om regjeringens ambisjon om økt bruk av tiltak i ordinært arbeidsliv er det viktig at Nav-ansatte øker sin kompetanse på bl.a. arbeidsevnevurdering, arbeidsmarkedskunnskap og motivasjons- og endringskunnskap. Nav skal være spesialister på avklaring- og oppfølging. Arbeidsevnevurdering er et godt verktøy som i langt større grad må tas i bruk av veiledere som arbeider med mennesker med bistandsbehov. Nav er avhengig av gode relasjoner med lokalt næringsliv for å kunne bruke ordinært arbeidsliv i arbeidet med å bistå brukerne på vei til selvforsørgelse.

Ved å la bemannings- og rekrutteringsbyrå få avklarings- og oppfølgingsoppdrag for Nav, undermineres Nav-kontorenes mulighet for å ivareta sitt oppdrag.

Vedrørende punkt 4. «Hensyn til kvalitet og langsiktighet»

For oppfølgingstiltaket vurderes det viktig at handlingsrommet i anskaffelsesregelverket om å kunne inngå langvarige kontrakter benyttes. Deltakelse i oppfølgingstiltaket kan vare inntil tre år. For å sikre færrest mulig bytter av tiltaksleverandør for brukere bør avtalene være på minst tre år. Da vil ingen få mer enn et bytte av leverandør. Lengre kontrakter, eksempelvis fem år, kan være hensiktsmessig for oppfølgingstiltaket hvor relasjon og stabilitet kan være avgjørende for den enkelte deltaker.

For avklaringstiltaket vil ikke avtalelengde ha samme betydning da tiltaket er atskillig kortere.

Vedrørende punkt 5 «Konkurranseregler ved kjøp av arbeidsmarkedstiltak»

Økt bruk av anbudskonkurranser ved anskaffelse av tiltaksplasser forutsetter økt fokus på bestiller-kompetanse ved Nav. Nav-kontorene må innarbeide gode systemer for å definere tiltaksbehov basert på brukeres behov og behov i arbeidsmarkedet. Det må også innarbeides god samhandling og dialog mellom Nav-kontorene og Nav fylke som gjennomfører anskaffelsesprosessene, for å sikre at kravspesifikasjonene samsvarer med de lokale behovene.

Det vurderes som positivt at Nav gjennom nye anbudskonkurranser blir «tvunget» til å definere behov og antatt effektive virkemiddel gjennom anbudsprosessene. Dette kan bidra til økt kvalitet i tiltakene og bevissthet ved Nav-kontorene rundt formålet med de enkelte tiltakene. Stadige endringer i arbeidsmarkedet vil medføre behov for ulike virkemidler.

Nåværende ordning med forhåndsgodkjente tiltaksleverandører gir Nav-kontoret anledning til å justere innholdet i tiltakene gjennom dialog og samarbeid med arrangør de gjerne har mangeårig erfaring og relasjon med. Denne muligheten vil man kanskje miste når justeringen i større grad vil skje gjennom kravspesifikasjonene når nye avtaleperioder skal ut på anbud.

Vedrørende § 2-1 om målgruppe for tiltaket avklaring

Tiltaket retter seg mot «personer som har behov for en mer omfattende avklaringsbistand enn det Arbeids- og velferdsetaten kan tilby». Målgruppebeskrivelsen er formulert slik at det fort kan bli et ressurs spørsmål ved Nav-kontorene hvem som søkes inn i tiltaket.

Normalt vil det være personer som tidligere ville blitt søkt inn i «avklaring i skjermet virksomhet» som har det mest omfattende avklaringsbehovet. Det kan altså være en fare for at opprettelse av et felles tiltak kan føre til at personer som normalt ville deltatt i «avklaring i ordinær virksomhet» ikke får et tilbud. Hvis slik avklaring likevel ikke kan gis ved Nav-kontorene kan dreiningen føre til at personer med minst bistandsbehov, men som kunne kommet i arbeid med kortere og intensiv innsats, ikke får nødvendig bistand.

Vedrørende § 5-1 om målgruppe for tiltaket oppfølging

Tiltaket retter seg mot «personer som har behov for en mer omfattende formidlings- og oppfølgingsbistand enn det Arbeids- og velferdsetaten kan tilby». Målgruppebeskrivelsen er formulert slik at det fort kan bli et ressurs spørsmål ved Nav-kontorene hvem som søkes inn i tiltaket. Normalt vil det være personer som tidligere ville blitt søkt inn i «Arbeid med bistand» som har det mest omfattende formidlings- og oppfølgingsbehovet. Det kan altså være en fare for at opprettelse av et felles tiltak kan føre til at personer som normalt ville deltatt i tiltaket «oppfølging» ikke får et tilbud. Hvis slik formidlings- og oppfølgingsbistand likevel ikke kan gis ved Nav-kontorene kan dreiningen føre til at personer med minst bistandsbehov, men som kunne kommet i arbeid med kortere og intensiv innsats, ikke får nødvendig bistand.

Generell betraktning

Selv om forslag til endring kan medføre noen utfordringer vurderes det alt i alt fornuftig å slå sammen tilsvarende tiltak for ulike målgrupper. Eksempelvis kan en mer fleksibel målgruppe føre til at mindre kommuner lettere kan etablere tiltak hvor man tidligere ikke hadde brukergrunnlag til både å drifte ordinært og skjermet tiltak. God oppfølging i kritiske overganger kan være nøkkelen til suksess for mange. Derfor vurderes det også positivt at det for oppfølgingstiltaket foreslås endring i varighetsbestemmelsen vedrørende overgang fra skole eller soning i institusjon slik det er for tiltaket «arbeid med bistand» i dag. Økt konkurranse på området vurderes også positivt både for å styrke kvalitet og økt mangfold blant tilbydere.

Med hilsen

Hill-Marta Solberg